

Praktyki zawodowe z „języka polskiego” w ramach studiów filologii polskiej na poziomie I stopnia przygotowują studenta do podjęcia pracy w zawodzie nauczyciela polonisty w szkole podstawowej.

Forma

Praktyki odbywają się na terenie szkoły podstawowej i trwają **80 godzin**, do tej liczby nie wlicza się czasu przeznaczanego na przygotowanie do zajęć, poprawianie prac klasowych i zeszytów przedmiotowych, realizację ćwiczenia badawczego oraz na omówienie i analizę hospitowanych lub odbytych zajęć. W zakresie praktyki student jest zobowiązany:

- przygotować i przeprowadzić co najmniej **15 lekcji** w szkole podstawowej; w tym cykl poświęcony większej jednostce metodycznej, np. jeden większy utwór, problem teoretycznoliteracki, językowy;
- pozostałe godziny przeznaczyć na hospitacje; do liczby godzin hospitowanych należy zaliczyć również udział w polonistycznych zajęciach pozalekcyjnych, np. kółka zainteresowań, wycieczki polonistyczne, praca w bibliotece, redagowanie pisma szkolnego;
- poprawić pracę klasową jednej klasy oraz przygotować pisemną analizę wyników i opracować wnioski w formie konspektu lekcji poświęconej poprawie tejże pracy klasowej;
- przejrzeć zeszyty przedmiotowe jednej klasy;
- przeprowadzić i opracować ćwiczenie badawcze na temat i w zakresie ustalonym z prowadzącym zajęcia z metodyki nauczania.

Celem praktyki zawodowej jest zapoznanie się przez studenta ze specyfiką przedmiotu język polski w szkole podstawowej oraz rolą i zadaniami nauczyciela przedmiotu. W szczególności cele obejmują:

- zapoznanie się ze specyfiką szkoły na etapie szkoły podstawowej, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji,
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów dydaktycznych charakterystycznych dla II etapu (np. nacisk na samokształcenie, umiejętności komunikacyjne, pisarskie, rozwijanie procesów poznawczych i systemu wartości)
- weryfikowanie wiedzy przedmiotowej, metodycznej, pedagogicznej i psychologicznej w praktyce
- kształtowanie umiejętności obserwacji, analizy oraz interpretacji czynności nauczyciela i aktywności uczniów,
- zdobywanie i doskonalenie kompetencji w zakresie prowadzenia lekcji (planowanie i przeprowadzenie lekcji, organizowanie pracy w grupach, zastosowanie różnorodnych metod i form pracy etc.)
- gromadzenie doświadczeń w organizowaniu samodzielnej pracy z młodzieżą,
- kształtowanie zdolności do autorefleksji.

Zasady:

- Praktyki odbywają się na terenie szkoły, gdzie student podlega przepisom i regulaminom tam obowiązującym. W czasie odbywania praktyki zawodowej bezpośrednim zwierzchnikiem studenta jest opiekun praktyki wyznaczony przez Dyрекcję. Student zobowiązany jest do odbycia praktyki zgodnie z ustalonym programem oraz do przestrzegania zasad odbywania praktyki określonych przez uczelnię. Na żądanie Szkoły, w której student odbywa studencką praktyką, Uczelnia

może go odwołać, jeżeli naruszy on w sposób rażąco dyscyplinę pracy.

- Praktykant nie może kumulować zajęć w celu skrócenia czasu pobytu w szkole, musi być obecny w szkole bezwzględnie w godzinach pracy opiekuna, nie mniej niż 18 godzin tygodniowo.
- W przeddzień praktyki lub w dniu jej rozpoczęcia student zgłasza się u Dyrektora Szkoły, celem skierowania do nauczyciela-opiekuna. W pierwszym dniu praktyki przygotowuje harmonogram praktyki, uwzględniający wielowymiarowe poznanie pracy w szkole, m. in.: organizację pracy i zwyczaje panujące w szkole (dyscyplina, zapoznanie z nauczycielami, sposób odnoszenia się do uczniów); charakterystykę klas (środowisko, pilność, zachowanie itp.).
- Student ustala z opiekunem plan praktyki, który obejmuje hospitację lekcji opiekuna praktyki i innych polonistów; hospitację innych przedmiotów; lekcje własne studenta; udział w zajęciach pozalekcyjnych oraz zebraniach rady pedagogicznej i innych). Plan praktyki powinien być tak ułożony, aby student mógł zapoznać się praktycznie z różnymi typami lekcji z każdego z działów programu nauczania języka polskiego.
- Jeżeli z jakichś powodów nie odbędzie się zaplanowana lekcja opiekuna praktyki, praktykant zalicza tę godzinę hospitacji pod warunkiem, że wziął udział w innych zajęciach (np. uroczystość szkolna, pójście z klasą do kina, muzeum itp.).
- W pierwszym tygodniu praktyk odbywa większą liczbę godzin hospitowanych. Omawia wraz z opiekunem hospitowane lekcje, co odbywa się każdego dnia na podstawie notatek studenta. Praktykant jest w ten sposób wdrażany do krytycznego obserwowania lekcji oraz poznaje różne możliwości realizowania zadań dydaktycznych.
- Każdego dnia omawia tematykę lekcji przypadających na dzień następny, i w ten sposób przygotowuje się do hospitowanych lekcji i nie ogranicza do recepcji cudzych doświadczeń. Poznaje różne metody, techniki kształcenia i typy lekcji.
- Podstawą do przeprowadzenia lekcji własnej studenta jest konspekt (scenariusz) zatwierdzony przez nauczyciela-opiekuna najpóźniej w przeddzień zaplanowanych zajęć. W żadnym wypadku nie wolno prowadzić studentowi lekcji bez konspektu, nie wolno mu przepisywać konspektów po zajęciach.
- Lekcje przygotowane przez studenta powinny być zgodne z planem pracy nauczyciela. Praktykant zachowuje jednak swobodę w zakresie sformułowania tematu oraz organizacji toku lekcji i wyboru metod. Każda lekcja prowadzona przez studenta musi być hospitowana przez nauczyciela-opiekuna.
- Praktykant powinien codziennie wypełniać dziennik praktyk. Uwagi dotyczące hospitowanych lekcji muszą w sposób zwięzły ujmować najważniejsze elementy, jak: cele dydaktyczne, temat, metody i ich efektywność oraz refleksję o tym, czego nauczył się na tej lekcji. Opiekun powinien potwierdzić to swoim podpisem.
- Wskazane jest, aby student zakończył praktykę lekcją pokazową przed komisją w składzie np. opiekun – nauczyciel języka polskiego, dyrektor szkoły, inni nauczyciele poloniści. Ocena tej lekcji winna znaleźć się w opinii o pracy studenta
- Opinia o pracy praktykanta obejmuje: przygotowanie przedmiotowe i dydaktyczne do zawodu; staranność wykonania powierzonych prac; postawę wobec uczniów i pracowników szkoły; frekwencję na zajęciach i punktualność). Opinia jest sformułowana na oddzielnym arkuszu i opatrzona pieczęcią szkoły oraz podpisami dyrektora i opiekuna praktyk tak, aby student mógł się nią posługiwać przy ubieganiu się o pracę. Opinia jest także podstawą do zaliczenia praktyki.

Zaliczenie praktyki

Praktyka zawodowa podlega ocenie wyrażonej stopniem w skali od 5 do 2 (szczegółowy opis

wymagań znajduje się w sylabusie przedmiotu. W celu zaliczenia praktyki student przedstawia **teczkę zawierającą zebraną dokumentację** w następującej kolejności:

- a) systematycznie prowadzony „Dziennik praktyk” z wypełnioną pierwszą stroną, zawierającą daty rozpoczęcia i zakończenia praktyki potwierdzone podpisami dyrektora szkoły;
- b) opinię o praktykancie z oceną wystawioną przez nauczyciela-opiekuna;
- c) harmonogram praktyki – zestawienie prowadzonych i hospitowanych lekcji oraz innych czynności wykonywanych podczas praktyki;
- d) trzy zatwierdzone konspekty przeprowadzonych lekcji; najlepsze zdaniem studenta propozycje dotyczące: 1. kształcenia językowego; 2. kształcenia literacko-kulturowego; 3. lekcji wchodzącej w skład cyklu (z przedstawieniem koncepcji pozostałych tematów cyklu); każdy z nich zawierać musi uwagi własne odnośnie przeprowadzonej lekcji oraz wyniki dyskusji z nauczycielem; pozostałe konspekty (scenariusze) należy zachować do wglądu i okazać na prośbę osoby sprawdzającej;
- e) ksero dwóch uczniowskich prac pisemnych o zróżnicowanym poziomie, poprawionych, zrecenzowanych i ocenionych przez studenta;
- e) uwagi i wnioski praktykanta o organizacji, programie i warunkach praktyki (arkusz autorefleksji);
- f) inne materiały zebrane i wykonane w czasie praktyki, np. przykładowy plan pracy, samodzielne projekty pomocy dydaktycznych, interesujące prace wykonane przez uczniów, egzemplarze gazetek szkolnych itp.
- g) materiały z ćwiczenia badawczego.